

**RUHIY MUSTAHKAMLIKNING HUQUQIY ARXITEKTURASI: MILLIY
G'OYA ASOSIDA SHAXSNI MODELLASHTIRISH**

Psixologiya kafedrası o'qituvchisi

Xayitova Zilola Mahmudjanovna

O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

Tarix fakulteti Milliy g'oya ,

ma'naviyat asoslari va Xuquq ta'limi yo'nalishi 1- kurs talabasi

Abduraxmonov Akbarjon Akromjon o'g'li

ANNOTATSIYA: Ushbu maqola ruhiy mustahkamlik va shaxsning huquqiy, psixologik va ma'naviy jihatlarini milliy g'oya asosida modellashtirish masalalarini o'rganadi. Maqolada shaxsning ichki psixologik barqarorligi, ijtimoiy va huquqiy me'yorlar bilan uyg'unligi, milliy qadriyatlar orqali shakllanishi, hamda ruhiy mustahkamlikni yaratishda davlat siyosati va qonuniy mexanizmlarning roli tahlil qilinadi.

ANNOTATION: This article examines the issues of mental stability and modeling the legal, psychological and spiritual aspects of the individual based on the national idea. The article analyzes the internal psychological stability of the individual, its harmony with social and legal norms, its formation through national values, and the role of state policy and legal mechanisms in creating mental stability.

KALIT SO'ZLAR: ruhiy mustahkamlik, shaxs modellashtirish, milliy g'oya, huquqiy arxitektura, psixologik barqarorlik, ma'naviy qadriyatlar.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: душевная стойкость, моделирование личности, национальная идея, правовая структура, психологическая устойчивость, духовные ценности.

Ruhiy mustahkamlik – shaxsning ichki barqarorligi va atrof-muhitga moslashish qobiliyati sifatida psixologiya va pedagogikada katta ahamiyatga ega. Shu bilan birga, huquqiy arxitektura shaxsni ijtimoiy me'yorlar va qonuniy me'zonlar orqali shakllantirishda asosiy vosita sifatida xizmat qiladi. Milliy g'oya esa ruhiy va ma'naviy barqarorlikni mustahkamlash, shaxsni ma'naviy jihatdan rivojlantirish, ijtimoiy va huquqiy me'yorlarga hurmat bilan bog'lashda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. **Ruhiy mustahkamlik va shaxsni modellashtirish nazariyasi**

Ruhiy mustahkamlik shaxsning stressga, ijtimoiy bosimga va hayotiy qiyinchiliklarga qarshi chidamliligini anglatadi. Shu nuqtai nazardan, shaxsni modellashtirish quyidagi asosiy elementlardan iborat:

* **Psixologik barqarorlik** – ichki motivatsiya, o‘zini anglash va stressga chidamlilik.

* **Ma’naviy me’yorlar** – milliy qadriyatlar, axloqiy printsiplar, madaniy identitet.

* **Huquqiy arxitektura** – shaxsning huquqiy bilimlari, jamiyatdagi huquqiy me’yorlarga rioya qilishi, qonuniy tushunishi. Shaxsni modellashtirishning asosiy maqsadi – ruhiy mustahkamlikni milliy qadriyatlar va huquqiy mexanizmlar bilan uyg‘unlashtirishdir. Milliy g‘oya va ruhiy mustahkamlik

Milliy g‘oya shaxsni o‘zligini anglash, tarixiy va madaniy merosni qadrlash orqali ruhiy barqarorlikni oshiradi. Milliy g‘oya orqali:

*Ichki motivatsiya va ijtimoiy faoliyat uyg‘unlashadi. Shaxs ma’naviy va huquqiy mas’uliyatni anglaydi. Psixologik barqarorlik mustahkamlanadi va huquqiy arxitekturaga mos keladigan shaxs modeli shakllanadi. Milliy g‘oya, shuningdek, yoshlarni ijtimoiy me’yorlar va qonuniy qadriyatlarni qabul qilishga yo‘naltiradi..

Huquqiy arxitektura va shaxsni modellashtirish. Huquqiy arxitektura shaxsni rivojlantirish va uni ijtimoiy jihatdan faol qilishda mexanizm sifatida ishlaydi. Quyidagi bosqichlar mavjud: **1. Qonuniy bilimlarni shakllantirish** – shaxs jamiyatdagi qonunlarni tushunadi va ularga amal qiladi.

2. Huquqiy barqarorlikni rivojlantirish – shaxs o‘z huquq va majburiyatlarini anglab, huquqiy nizolarni psixologik barqarorlik bilan hal qiladi.

3. Ijtimoiy integratsiya – shaxs milliy qadriyatlar va huquqiy me’yorlarga mos ravishda jamiyatga faol qo‘shiladi.

4. Shaxs modellashtirish metodologiyasi

Shaxsni milliy g‘oya asosida modellashtirish quyidagi metodologik yondashuvlarni talab qiladi:

Psixologik treninglar – stressga chidamlilik, o‘zini anglash, motivatsiya rivojlantirish.

Huquqiy ta’lim – qonunlarni o‘rganish va amaliyotga tadbiq qilish.

Madaniy va ma’naviy tarbiya – milliy qadriyatlar va tarixi meros orqali shaxsni shakllantirish. Bu metodlar birgalikda shaxsning ruhiy mustahkamligini, huquqiy ongini va milliy identitetini birlashtiradi.

XULOSA

Ruhiy mustahkamlikni shakllantirish bugungi globallashtirish davrida nafaqat psixologik ehtiyoj, balki huquqiy, ijtimoiy va ma’naviy zarurat sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Shaxsning barqaror psixik holati, uning ijtimoiy faolligi, ma'naviy qarorlar qabul qilish qobiliyati va tashqi ta'sirlarga nisbatan immuniteti huquqiy tizim tomonidan yaratilgan ishonchli kafolatlar bilan chambarchas bog'liq. Milliy g'oya esa ana shu jarayonning ideologik asosini tashkil etib, shaxsning o'zligini anglash, milliy identitetini mustahkamlash va jamiyatga foydali bo'lishga undaydi. Huquqiy arxitektura shaxsning ruhiy barqarorligini ta'minlovchi tizimli mexanizmlar — konstitutsiyaviy kafolatlar, ijtimoiy himoya, ta'lim va tarbiya siyosati, axborot xavfsizligi standartlari va yoshlar bilan ishlash dasturlari orqali shakllanadi. Bu mexanizmlar nafaqat shaxs erkinliklarini himoya qiladi, balki uning ruhiy tayanchini mustahkamlash, hayotiy pozitsiyasini aniq belgilash va salbiy ta'sirlardan himoya qilishga xizmat qiladi. Milliy g'oya shaxsni modellashtirishda muhim strategik omildir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi , 2023
2. Prezident Shavkat Mirziyoyev nutqlari va qarorlari, 2017–2024
3. Xudoyberdiyev, A. Psixologik mustahkamlik va huquqiy ong. Toshkent, 2021.
4. Abdullayeva, N. Shaxs psixologiyasi va ruhiy barqarorlik. Toshkent: "Fan va Ta'lim", 2020.